

26 MAART 2017 – VIERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

EERSTE BOEK SAMUEL 16, 1b.6-7.10-13a

In die dagen zei de Heer tot Samuël: „Vul een hoorn met olie: Ik zend u naar Isaï de Betlehemiet, want een van zijn zonen heb Ik voor het koningschap bestemd.”

Toen Samuël daar aankwam, viel zijn blik op Eliab en hij dacht: „Die daar voor de Heer staat is ongetwijfeld zijn gezalfde!” Maar de Heer zei tegen Samuël: „Ga niet af op zijn voorkomen of zijn rijzige gestalte; hem wil Ik niet. Want God ziet niet zoals een mens ziet; een mens kijkt naar het uiterlijk, maar de Heer naar het hart.” Zo stelde Isaï zeven van zijn zonen aan Samuël voor, maar Samuël zei tegen Isaï: „Geen van hen heeft de Heer uitverkoren.” Daarop vroeg hij aan Isaï: „Zijn dat al uw jongens?” En deze antwoordde: „Alleen de jongste ontbreekt; die hoedt de schapen.”

Toen zei Samuël tot Isaï: „Laat die dan halen, want we gaan niet aan tafel voordat hij hier is.” Isaï liet hem dus halen. De jongen was rossig, had mooie ogen en een prettig voorkomen. Nu zei de Heer: „Hem moet gij zalven: hij is het.” Samuël nam dus de hoorn met olie en zalfde hem te midden van zijn broers. Sedert die dag was de geest van de Heer vaardig over David.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 5, 8-14

Broeders en zusters,

Eens waart gij duisternis, nu zijt gij licht door uw gemeenschap met de Heer. Leef dan ook als kinderen van het licht. De vrucht van het licht kan alleen maar zijn: goedheid, gerechtigheid, waarheid. Tracht te ontdekken wat de Heer behaagt. Neemt geen deel aan duistere en onvruchtbare praktijken, brengt ze liever aan het licht. Wat die mensen in het geheim doen is te schandelijk om er ook maar over te spreken. Alles echter wat aan het licht wordt gebracht, komt in het licht tot helderheid. En alles wat verhelderd wordt, is zelf 'licht' geworden. Zo zegt ook de hymne: „Ontwaak, slaper, sta op uit de dood en Christus' licht zal over u stralen.”

EVANGELIE

JOHANNES 9, 1-41

(HIER IN DE KORTE VERSIE 1.6-9.13-17.34-38)

In die tijd zag Jezus in het voorbij gaan een man die blind was van zijn geboorte af.

Hij spuigde op de grond, maakte met het speeksel slijk, bestreek daarmee de ogen van de man en zei tot hem: „Ga u wassen in de vijver van Siloam”, (wat betekent 'gezondene'). De blinde ging ernaar toe, waste zich en kwam er ziende vandaan.

Zijn burens nu en degenen die hem vroeger hadden zien bedelen, zeiden: „Is dat niet de man, die zat te bedelen?” Sommigen zeiden: „Inderdaad, hij is het.” Anderen: „Nee, hij lijkt alleen maar op hem.” Hijzelf zei: „Ik ben het.”

Men bracht nu de man die blind geweest was, bij de Farizeeën; de dag waarop Jezus slijk had gemaakt en zijn ogen geopend, was namelijk een sabbat. Ook de Farizeeën vroegen hem dus, hoe hij het gezicht herkrege had. Hij zei hun: „De man die Jezus heet, deed slijk op mijn ogen, ik waste mij en ik zie.” Toen zeiden sommige Farizeeën: „Die man komt niet van God, want Hij onderhoudt de sabbat niet.” Anderen zeiden: „Hoe zou een zondig mens zulke tekenen kunnen doen?” Zo was er verdeeldheid onder hen. Zij richtten zich opnieuw tot de blinde en vroegen: „Wat zegt gijzelf van Hem, daar Hij u toch de ogen geopend heeft?” Hij antwoordde: „Hij is een profeet.”

Zij voegde hem toe: „In zonden zijt ge geboren, zo groot als ge zijt, en gij wilt ons de les lezen?” Toen wierpen ze hem buiten.

Jezus vernam dat men hem buitengeworpen had, en toen Hij hem aantrof, zei Hij: „Geloof ge in de Mensenzoon?” Hij antwoordde: „Wie is dat, Heer? Dan zal ik in Hem geloven.” Jezus zei hem: „Gij ziet Hem, het is degene die met u spreekt.” Toen zei hij: „Ik geloof, Heer”, en hij wierp zich voor Hem neer.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

Breda, www.rkbijbel.nl

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Openbare verlichting

EVANGELIE • Jezus geneest op een sabbat een man die sinds zijn geboorte blind is. Dat lokt verdeeldheid uit. Sommigen oordelen dat iemand die de sabbat niet houdt, niet van bij God kan komen. Anderen vragen zich af hoe een zondig mens zulke tekenen kan doen? De identiteit van Jezus als „het licht van de wereld” (zie Johannes 8, 12) staat op het spel. Is Hij een oplichter? Die twistappel wordt doorweven met vragen over schuld en onschuld. Het begint en eindigt met blindheid.

De leerlingen stellen de eerste vraag: „Iemand die blind geboren wordt, heeft die daar zelf schuld aan of komt het door zijn ouders?” Het standpunt van Jezus is helder. Er kan geen sprake zijn van schuld. De blindheid van die man zal aan het licht brengen hoe God werkt in mensen. Jezus talmt niet om dat te laten zien. Nu Hij nog in de wereld is, kan Hij Gods licht openbaren. Maar dat blijft niet zo, want de nacht komt. Zonder de man iets te vragen, maakt Jezus slijk van wat zand en speeksel en zalft daarmee de ogen van de blinde. Daarna zendt Hij hem naar het Siloambad. De man doet wat hem wordt opgedragen. Hij wast zich en komt ziende terug.

De eerste confrontatie die de genezen man aangaat, is met mensen uit zijn onmiddellijke omgeving: *buren en bekenden*. Ze vragen zich drie dingen af. Die man kennen we toch? Hoe werden zijn ogen geopend? Waar is de man die dat heeft gedaan? Het zijn typevragen die verder in het verhaal opnieuw opduiken. Opmerkelijk is dat de genezen man Jezus bij naam noemt, hoewel hij Hem nooit eerder heeft gezien. Op de vraag waar Jezus nu is, blijft hij het antwoord schuldig.

Daarna wordt de eens-blinde naar de *Farizeeën* gebracht. Dat is de start van de officiële onderzoeksprocedure. De controversale verschuift langzaam van de 'genezene' naar de 'genezende'. Is Jezus een *Godsman* of een zondaar? Ze komen er niet uit en vragen de mening van de blinde zelf. Die getuigt dat het volgens hem om een *profeet* gaat. Daarop roepen de *joden* er de *ouders* van de blinde bij. De ouders zijn bang en durven enkel het noodzakelijke te zeggen. Hun angst betreft niet de herkenning van hun zoon of de erkenning van zijn genezing, maar wel de (h)erkenning van Jezus als de *Messias*.

Er volgt een tweede verhoor. De Farizeeën zijn vooringenomen. Hun verzoek aan de man om eerlijk te getuigen voor God is schijn. Hun *a priori's* steken ze niet onder stoelen en banken: „Wij weten dat Jezus een zondaar is en dat God niet luistert naar zondaars.” Hun besluit ligt al klaar: „Ook de blindgeborene is een en al zonde.” Derhalve is zijn getuigenis waardeloos. Waar de ouders bang voor waren, gebeurt met hun zoon: wie Jezus volgt, wordt eruit gegooid.

Als het Jezus ter ore komt dat hij was buiten gegooid, ontfermt Hij zich andermaal over de eens-blinde, nu in een geloofsgesprek. De uitkomst is dat de man gelooft dat Jezus de *Mensenzoon* is. Hij buigt zich in aanbidding voor Hem neer. Die belijdenis brengt een ommekeer in het verhaal. De rollen worden omgedraaid. De door de joden veroordeelde Jezus zal zelf oordelaar worden. Hij zal iedereen doorlichten en een onderscheid aanbrenge tussen wie niet kan zien (maar dat wel wil) en wie wel ziet (maar dat niet doet). De blinde die gelooft wordt zo de eerste ziende.

Enkele Farizeeën die getuige zijn van het gesprek tussen Jezus en de genezen blinde vragen of zij soms de blinden zijn? In zijn antwoord herneemt Jezus de vraag van de leerlingen: of de blindgeborene nu wel of niet in zonde geboren is. Omdat de Farizeeën beweren dat ze zien, zitten ze vast aan hun zonde. Daardoor geloven ze niet in de Mensenzoon en zijn ze dus blind. En ook schuldig.

LEZINGEN • Er moet een nieuwe koning voor Israël gevonden worden. Samuël wordt door de Heer gezonden naar Isaï, de Betlehemiet. Een van zijn zonen is voor het koningschap bestemd. Samuëls zicht is niet scherp. Hij gaat af op het uiterlijk. Gelukkig is er nog de jongste. Hij is op het veld, geestvaardig bezig met de schapen te verweiden. God ziet zichzelf weerspiegeld in diens mooie ogen. David zal de nieuwe koning worden. Zalven maar.

De schrijver van de brief aan de Efeziërs is hoopvol gestemd. Door hun eenheid met Christus leven zijn volgelingen als kinderen van het licht. Ze zijn godslampen die aan de wereld openbaren wat God behaagt. Hun licht verblindt de duisternis. Tenminste, zo kan het. Telkens christenen ontwaken uit hun slaap.

• **Opgepast, het evangeliecommentaar is gebaseerd op de lange versie van Johannes 9, 1-41.**

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc

• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be